

näjällä samassa suhteessa kuin lännessä. Se ei olisi eettistä. Kyse on etiikasta eikä etiketistä, joka on etiikan trivialisointia. Täytyy olla hienovarainen. Tekijän kuoleman juhliminen olisi absurdia tässä yhteydessä.

Keskustelemassa David Shepherdin lisäksi:

Viola Parente-Čapková

Elsi Hyttinen

Kaisa Kurikka

Milla Peltonen

Veli-Matti Pynttari

Lea Rojola

Onko pervouttamisella mitään rajaa?

Pervot puheet: teorian ja aktivismin risteymiä. Turun 5. valtakunnallinen lesbo-, homo- ja queer-tutkimusseminaari. Åbo Akademi 21.–23.10.2005

Kirjallisuuden- ja taiteentutkijoita aina kiinnostava Turun valtakunnallinen lesbo-, homo- ja queer-tutkimusseminaari järjestettiin tänä vuonna Åbo Akademiassa. Teemana oli teorian ja aktivismin kohtaaminen. Seminaari, joka koostui niin ulkomaisista kuin kotimaisista luennoitsijavieraista, työryhmistä ja paneelikeskustelusta, osui ajan hermoon. Onhan koko syksyn Suomessa jännitetty ja kauhisteltu Ruotsissa alkanutta poliittista, median inspiroimaa, konservatiivista takaiskua. Feministisen puolueen (FI) ympärille kietoutuneen näytelmän näkyvimmäksi kohteeksi on joutunut Pohjolan tunnetuin queer-teoreetikko ja aktivisti, suomalaissyntyinen teatterintutkija ja Tukholman yliopiston professori Tiina Rosenberg. Ruotsin tilanne puhutti luonnollisesti seminaariväkeä; suomalaisen ja ruotsalaisen julkisuuden ja julkisen keskustelun eroja pohdiskeltiin useaan otteeseen.

Kirjallisuudentutkijalle Pervot puheet avasi erityisesti uusia näkökulmia tekstuaalisuuden ja queeriyden suhteen. Pervous ei ilmene pelkästään kirjallisesti, vaan tekstuaaliseksi queeriksi näyttää

älykkäässä luennossaan. Häpeäorientoitunut homo- ja lesbokulttuuri on aiemmin ammentanut luovuutensa kielletystä ja torjutusta pervokulttuurista kieltäytyen samalla astumasta normaaliaikaan (aviopuoliso, perhe, lapset, aikuisuus, perintö jne.). Nyt malliaikaan siirtyessään se näyttää riemulla unohtavan oman menneisyytensä ja tulevan heterommaksi kuin heterokulttuuri ikäänään.

Vielä on yksi asia queerittamatta ja se on maisema. Pervot puheet -seminaarin päätti nimittäin sunnuntainen retki Nautelankoskelle. Tutustumisretken kohteena oli edesmenneen maanviljelijän, keräilijän ja maamme arvostetuimman harrastelija-arkeologin Lauri Nautelan museo, joka sijaitsee Liedossa. Itsessään ihastuttava museorakennus sijaitsee kulttuurihistoriallisesti merkittävällä suoajelualueella. Koskialuemiljöössä asustelevat muun muassa äärimmäisen harvinainen lettosiemenkotilo, niukkoina kasvavat, nuokkuvakukkaiset hoikkaängelmät sekä Sokrateen kuolemasta meille niin tuttu, synkänoloinen myrkkyykeiso. Kasvit ja eläimet ovatkin Nautelankoskella usein harvinaislaatuista kummajaisia. Se ei ole ihme, sillä outous viihtyy Nautelankoskella.

Nautelankosken museon vielä luokittelemattomat ja yleisön ulottumattomissa olevat kokoelmat ovat suomalaisen agraariyhteisöllisen homohistorian tärkeä löytö. Aineisto esiteltiin nyt ensimmäisen kerran ulkopuolisille eli Pervot puheet -seminaarin tutkijoille. Tähän Lauri Nautelan merkittävään homohistorialliseen

kokoelmaan kuuluu muun muassa noin 7 000 niteen kirjasto, valokuvakokoelmia ja maailman anomalioista täyttyvä lehtileikearkisto. Nautelan kirjastossa on paljon historiallista ja seksologista kirjallisuutta sekä maailman kulttuureja käsitteleviä teoksia, puhumattakaan arkeologiasta. Lauri Nautelan kirjasto on kirjallisuudentutkijan aarreaitta, monimutkainen kryptinen rihmasto, jossa teokset viittaavat toisiinsa, kirjat ovat täynnä alleviivauksia ja kommentteja ja niistä saattaa lukea, miten homoeroottisen halun kartasto piirtyi ja siirtyi kirjasta toiseen, sivulta toiseen, sanasta toiseen ja kuvasta toiseen.

Queer-tutkimus jatkuu ja kuin Lauri Nautelaa ajatellen seuraavan seminaarin teemaksi ehdotettiinkin (pohjoista) historiaa. Tämä asettaa haasteita myös erityisesti suomalaisen kirjallisuuden tutkijoille – onhan kirjallisuutemme kaanon aika pervo.

Lasse Kekki